

[Udenrigsministeren]

Regeringen har en stærk interesse i, at der vedvarende føres en bred politisk debat om vores udenrigspolitik og vores politik inden for EF. Vi bør holde den folkelige interesse for disse anliggender meget højt og ikke et øjeblik glemme erfaringerne fra den 2. juni 1992, som var, at Folketinget havde truffet nogle beslutninger, der ikke var folkelig opbakning til. Derfor er debatten væsentlig, og regeringen vil helt og fuldt engagere sig i den.

(Kort bemærkning).

Ellemann-Jensen (V):

Udenrigsministeren har ret, når han peger på, at Lissabon-erklæringen fra juni 1992 fastslog, at den udvidelse, der forhandles af EF med de 4 EFTA-lande, kan ske »inden for de nuværende institutionelle rammer«.

Det er en formulering, jeg husker godt. Jeg kæmpede selv hårdt for at få den igennem; det var svært, men det var en vigtig formulering. Det, vi bare er nødt til at erkende, er, at verden har ændret sig en del siden juni 1992. Når udenrigsministeren derfor, som vi lige har hørt, siger, at det, der blev besluttet dengang, er regeringens holdning, og at det ikke er strudsepolitik at holde fast i, hvad der er aftalt, er jeg nødt til at sige til udenrigsministeren, at det er strudsepolitik at sige, at det, man i en fortid har besluttet, kan der slet ikke ændres på, og at man ikke deltager i diskussionen. Det er strudsepolitik, når der rent faktisk er rejst sådan en diskussion af andre medlemslande. Når vi selv burde se, at hvis vi mener det alvorligt, at vi hurtigt vil have de øst- og centraleuropæiske lande med i EF og også gerne hurtigere, end de kan opfylde alle de betingelser, som de jo aldrig vil kunne opfylde, hvis ikke de først når at blive medlemmer – det er jo en pkt. 22-situation, man etablerer – er det strudsepolitik, hvis vi ikke er villige til at gå ind i en diskussion, som er vigtig for andre lande. Det er dér, vi anklager regeringen for strudsepolitik.

Det må vel også have strejft udenrigsministeren, at verden har forandret sig. Hvordan skal man ellers forklare de forstandige bemærkninger, udenrigsministeren kom med i New York, hvor han pegede på, at som led i den reform af FN's Sikkerhedsråd, vi alle kan se er nødvendig, kunne man overveje, om ikke EF skulle indtræde. Det er for øvrigt overhove-

det ikke i strid med det nationale kompromis, og derfor undrer jeg mig over, at statsministeren overfaldt udenrigsministeren for den forstandige betragtning, og jeg venter med spænding på at høre statsministerens forklaring på, hvad der lå bag.

(Kort bemærkning).

Gert Petersen (SF):

Jeg tror, det er vigtigt at slå fast, at der ingen folkeretlig relation er mellem EF og FN's Sikkerhedsråd, men som udenrigsministeren omtalte, er der mellem EF's medlemmer af Sikkerhedsrådet og de øvrige EF-lande en intern relation, lige så vel som der er det på alle andre områder i udenrigspolitikken. Det fremgår også af de overordnede betragtninger, som indleder det pågældende kapitel i Maastricht-traktaten.

Relationen mellem EF-staterne på det udenrigspolitiske område er baseret på enstemmighed, og for at kunne udarbejde og fastlægge en fælles holdning skal der være enstemmighed; allerede det skaber nogle problemer. Jeg kiggede efter i generalforsamlingens afstemninger. Der stemmes ikke om så forfærdelig meget mere, men af de 70-80 afstemninger, som fandt sted, stemte EF-staterne forskelligt i 29 tilfælde, og for at have en fælles holdning skal der altså være enstemmighed. Det er egentlig det afgørende, for dermed er der nemlig tale om et mellemstatsligt samarbejde. Et mellemstatsligt samarbejde kan ikke konstituere en stat, og det ligger i sagens natur, at det kun er stater, som kan have sæde i FN's Sikkerhedsråd. Når udenrigsministeren derfor er kommet til at sige – jeg bruger bevidst den formulering – at EF kunne komme ind i stedet for England og Frankrig, er det enten udtryk for noget, der ikke kan lade sig gøre, eller at EF skal blive til en stat, der er værdig til at sidde i Sikkerhedsrådet, for dér sidder kun stater.

Det er derfor, udenrigsministerens udtalelse vakte opmærksomhed og blev modsagt fra forskellig side. Jeg vil meget stærkt advare imod, at man opretholder den idé om EF ind i Sikkerhedsrådet. Jeg har også lagt mærke til, at den ikke er blevet gentaget her; det er jeg tilfreds med, og jeg håber, at den er blevet aflivet.

(Kort bemærkning).